

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Zachodniopomorska Delegatura w Szczecinie

DZS.410.1.2.2026

**Pani
Dagmara Kosowska-Draż
Dyrektor
Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
Sąd Apelacyjny w Szczecinie
ul. Mickiewicza 163
71-165 Szczecin**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 15/12 -
Sąd Apelacyjny w Szczecinie**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, ul. Mickiewicza 163, 71-165 Szczecin¹

Kierownik jednostki kontrolowanej

Dagmara Kosowska-Drag, Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, od 1 sierpnia 2024 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024, okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Zachodniopomorska Delegatura w Szczecinie

Kontrolerzy

1. Aleksandra Młynek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DZS/25/2026 z dnia 21 stycznia 2026 r.
2. Sylwia Krawczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr DZS/27/2026 z dnia 21 stycznia 2026 r.
3. Bogusław Wójcik, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr DZS/28/2026 z dnia 22 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-6, 42)

¹ Dalej: Sąd lub SA.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 15/12 – Sąd Apelacyjny w Szczecinie³ oraz ocena wykonania planu finansowego Sądu jako dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴, w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 15/12 wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planów finansowych na 2025 r. Sądu Rejonowego w Szczecinku i Sądu Okręgowego w Koszalinie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

³ Dysponent budżetu sądów na obszarze apelacji szczecińskiej lub dysponent części 15/12.

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, dalej: ufp.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 15/12 przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku kontroli 9,8% zrealizowanych wydatków budżetu państwa oraz 44,6% zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp i aktach wykonawczych. Objęte badaniem wydatki mieściły się w planie finansowym Sądu i zostały poniesione w celu wykonania zadań statutowych jednostki. Zbadane zamówienie publiczne przeprowadzono zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych⁶.

NIK pozytywnie zaopiniowała sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta budżetu sądów na obszarze apelacji szczecińskiej (część 15/12) na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach Sądu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, jednak nie oddawały rzeczywistego stanu należności, w tym należności wymagalnych.

Badanie ksiąg rachunkowych Sądu (dysponenta III stopnia), stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych nie wykazało nieprawidłowości. Księgi rachunkowe obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi odpowiednio należności i zobowiązań były prowadzone prawidłowo.

Dysponent części 15/12 rzetelnie i zgodnie z postanowieniami art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór nad podległymi jednostkami w zakresie realizacji wydatków oraz sporządzania sprawozdań.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Dalej: ustawa PZP

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Plan finansowy wydatków dysponenta budżetu sądów na obszarze apelacji szczecińskiej (tj. w części 15/12) został pierwotnie ustalony w wysokości 895 843,0 tys. zł, następnie zwiększony 24 decyzjami Ministra Sprawiedliwości do kwoty 1 005 601,5 tys. zł. Wykonanie wydatków w części 15/12 w 2025 r. wyniosło 992 620,9 tys. zł (tj. 98,7% planu po zmianach) i było wyższe od wykonania w 2024 r. o 123 490,3 tys. zł (tj. o 16,9%). Wydatki poniesiono w czterech rozdziałach, tj. 75502 (Jednostki sądownictwa powszechnego), 75595 (Pozostała działalność), 75312 (Uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne), 85195 (Ochrona zdrowia, pozostała działalność).

Do planu finansowego wydatków dysponenta budżetu sądów na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości wprowadzono w ciągu roku 211 zmian⁸, w tym m.in. dziewięć decyzji obejmowało zmniejszenie wydatków (w tym cztery dotyczyły środków zgłoszonych do blokady), a 34 - zwiększenie wydatków. Jedną zmianę wprowadzono na podstawie decyzji Ministra Finansów i Gospodarki⁹ z 5 listopada 2025 r.¹⁰ przyznającej środki krajowe z przeznaczeniem na projekty realizowane w ramach programu Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

Wydatki Sądu (jako dysponenta III stopnia) w 2025 r. zaplanowano w kwocie 93 174,0 tys. zł, następnie zwiększono je do kwoty 106 954,5 tys. zł¹¹. Wykonanie wydatków wyniosło 96 228,2 tys. zł (tj. 90,0% planu po zmianach) i było wyższe o 13 724,0 tys. zł (tj. o 16,6%) w porównaniu do roku 2024.

(akta kontroli str. 83, 242- 243, 914-916, 918-920)

W planie finansowym po zmianach wydatki majątkowe dysponenta III stopnia ujęto w:

- § 6060 w kwocie 24 955,8 tys. zł, wykonanie wyniosło 22 057,3 tys. zł (tj. 88,4%); środki w wysokości 2 898,4 tys. zł zostały zablokowane,
- § 6050 w kwocie 1 179,0 tys. zł, wykonanie wyniosło 33,6 tys. zł (tj. 2,8%); środki w wysokości 1 145,4 tys. zł zostały zablokowane.

W porównaniu do 2024 r. wydatki majątkowe poniesione w 2025 r. były większe o 7 383,2 tys. zł (tj. o 50,2%).

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁸ Pozostałych 168 decyzji obejmowało przenoszenie środków pomiędzy paragrafami w sądach apelacji szczecińskiej.

⁹ Dalej: Minister Finansów.

¹⁰ MF/IP9.4143.3.286.2025.MF.ART.194.6078; w wysokości 187,9 tys. zł (wkład własny z budżetu państwa).

¹¹ Zmiana planu wydatków obejmowała zwiększenia w dwóch rozdziałach, tj. w rozdziale 75502 o 13 298,4 tys. zł i w rozdziale 75312 o 671,4 tys. zł.

Plan wydatków majątkowych Sądu zakładał realizację pięciu zadań o wartości 15 014,0 tys. zł. W trakcie roku zrezygnowano z trzech zadań na kwotę 4 270 tys. zł¹² oraz wprowadzono 27 nowych zadań¹³ o wartości 17 877,3 tys. zł. W pełnym zakresie zrealizowano 27 zadań na łączną kwotę 22 057,9 tys. zł. Jedno zadanie¹⁴ zostało zrealizowane w części¹⁵ (wydatkowano 33,6 tys. zł). Jego dalsza realizacja została zaplanowana na rok 2026¹⁶. Jedno zadanie, o wartości 452,3 tys. zł¹⁷, nie zostało zrealizowane z powodu nieprzewidzianych zdarzeń¹⁸. Środki niewykorzystane na realizację zaplanowanych zadań zgłoszono do blokady (co szerzej opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

Efekty rzeczowe osiągnięte w ramach poniesionych wydatków majątkowych dotyczyły m.in. zakupów: komputera do Kancelarii Tajnej Sądu, systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych, urządzeń wielofunkcyjnych, samochodu osobowego, nowych programów komputerowych oraz wsparcia i aktualizacji programów już funkcjonujących.

(dowód: akta kontroli str. 309-310, 951-953)

Wydatki budżetu państwa według grup ekonomicznych w części 15/12 wykonano w kwocie 992 620,95 tys. zł, w tym w rozdziale:

- 75312 – 54 075,4 tys. zł (96% planu po zmianach), z czego: 53 684,8 tys. zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych, 390,7 tys. zł na wydatki bieżące;
- 75502 – 914085,7 tys. zł (99%), w tym w grupie: świadczeń na rzecz osób fizycznych – 17 656,6 tys. zł (100%), wydatków bieżących – 870 715,5 tys. zł (99%), wydatków majątkowych – 25 713,6 tys. zł (83%);
- 75595 – 24 433,1 tys. zł (99%) – w grupie wydatków bieżących;
- 85195 – 26,7 tys. zł (86%) – w grupie wydatków bieżących.

(dowód: akta kontroli str. 83, 91)

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. kwota zobowiązań sądów obszaru apelacji szczecińskiej wyniosła 48 924,9 tys. zł i była wyższa od ich stanu na koniec 2024 r. o 6 374,8 tys. zł. Wzrost zobowiązań nastąpił w szczególności w rozdziale 75502 o kwotę 6 435,5 tys. zł, w tym o 5 579,7 tys. zł z powodu wzrostu wynagrodzeń osobowych (w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego), a w konsekwencji pochodnych od wynagrodzeń oraz wpłat pracodawcy do Pracowniczych Planów Kapitałowych. SA nie posiadał na dzień 31 grudnia 2025 r. zobowiązań wymagalnych.

Zobowiązania Sądu (dysponenta III stopnia) na 31 grudnia 2025 r. wyniosły 4 090,5 tys. zł i były wyższe od zobowiązań na koniec 2024 r. o 563,5 tys. zł (tj. o 16,0%). Zwiększenie zobowiązań było

¹² Realizacja jednego z zadań została zakończona w 2024 r.; w przypadku drugiego – zamiast zakupu dedykowanych serwerów fizycznych rozbudowano już posiadane urządzenia; od realizacji trzeciego zadania odstąpiono z uwagi na przesunięcie w czasie realizacji budowy nowego budynku Sądu.

¹³ W tym: 22 zadania dotyczące zakupu systemów/urządzeń/programów/licencji IT; dwa zakupu samochodów; po jednym: modernizacji instalacji gazowej w budynku Sądu Rejonowego w Gryficach, budowy nowego budynku SA w Szczecinie oraz zakupu urządzeń wielofunkcyjnych. Spośród 27 nowych zadań 11 dotyczyło zakupów realizowanych w systemie centralnym a 16 bezpośrednio przez Sąd.

¹⁴ Budowa budynku dla Sądu Apelacyjnego w Szczecinie wraz z łącznikiem oraz przebudowa istniejącego budynku Sądu w Szczecinie przy ul. Mickiewicza 163.; dalej: Budowa budynku Sądu.

¹⁵ Jego dalsza realizacja została zaplanowana na 2026 r. – wydatek w wysokości 19 967,0 tys. zł w ramach § 6050.

¹⁶ Wydatek w wysokości 19 967,0 tys. zł w ramach § 6050.

¹⁷ Remont instalacji gazowej w budynku Sądu Rejonowego w Gryficach.

¹⁸ Zaistniała konieczność dwukrotnego unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

głównie wynikiem wzrostu uposażeń w stosunku do roku 2024¹⁹ oraz umów dotyczących wsparcia informatycznego zawartych w 2025 r.²⁰

(akta kontroli str. 203, 244-247, 994 pliki 119-120)

W 2025 r. Sąd zapłacił odsetki w kwocie 245,0 tys. zł (§ 4580). Wydatki te dotyczyły realizacji prawomocnych wyroków sądowych zasądzających wyrównanie wynagrodzeń sędziów wraz z należnymi odsetkami od dnia wymagalności roszczenia do dnia zapłaty.

(akta kontroli str. 83, 872, 879-880, 881-887)

Przeciętne zatrudnienie w sądach obszaru apelacji szczecińskiej, w porównaniu do 2024 r., zwiększyło się o 78,78 osób (z 3 273 do 3 351,78), tj. o 2,41%.

Przeciętne zatrudnienie w Sądzie, w porównaniu do 2024 r., zwiększyło się o 6,68 osób (z 214,61 do 221,29), tj. o 3,11%. Wzrost był skutkiem: otrzymania dodatkowych etatów asystenckich i urzędniczych²¹, mniejszej niż w roku poprzednim liczby pracowników korzystających z długotrwałych zwolnień lekarskich, powrotu kilku osób z urlopów macierzyńskich/rodzicielskich, obsadzenia części etatów wakujących po pracownikach, którzy odeszli na emeryturę lub rozwiązali stosunek pracy na mocy porozumienia stron.

(dowód: akta kontroli str. 103, 558-567)

Wydatki na wynagrodzenia sądów obszaru apelacji szczecińskiej, w porównaniu z wykonaniem w 2024 r. wzrosły z kwoty 459 972,0 tys. zł do kwoty 537 400,7 tys. zł (tj. o 16,8%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło z 11,7 tys. zł do 13,4 tys. zł (tj. o 14,1%), w tym w poszczególnych statusach zatrudnienia: o 13% w grupie 05²², 07²³, 09²⁴ i 16²⁵; 16% w grupie 01²⁶; 18% w grupie 18²⁷ i 26% w grupie 17²⁸.

Wydatki na wynagrodzenia w Sądzie w 2025 r., w porównaniu z wykonaniem w 2024 r. wzrosły z 33 228 tys. zł do 38 712,8 tys. zł (tj. o 14,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło w poszczególnych statusach zatrudnienia: o 10% w grupie 01 i 16; 17% w grupie 09; o 21% w grupie 17. Wzrost wynikał z: waloryzacji wynagrodzeń sędziów oraz relacjonowanych do nich wynagrodzeń referendarzy na rok 2025 (obliczonej z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w wysokości 14,74%); podwyższenia wynagrodzeń w grupie zawodowej: asystenci sędziego, urzędnicy oraz inni pracownicy (o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, tj. o 105%); otrzymania przez sądy części 15/12 środków na dodatkowe (ponad ww. 5%) zwiększenie funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników sądów.

(dowód: akta kontroli str. 85, 558-567)

¹⁹ Wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

²⁰ Faktury za grudzień 2025 r. wpłynęły w styczniu 2026 r.

²¹ Przydział nowych etatów miał związek m.in. z zaległościami w pionie orzeczniczym będącymi efektem zmieniających się przepisów prawa oraz znaczącym wpływem spraw do I Wydziału Cywilnego tzw. spraw frankowych.

²² Sądowi kuratorzy zawodowi.

²³ Asesorzy prokuratorscy i asesorzy sądowi.

²⁴ Sędziowie i prokuratorzy.

²⁵ Referendarze sądowi.

²⁶ Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

²⁷ Specjaliści opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów.

²⁸ Asystenci sędziów i prokuratorów.

Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków, w Sądzie nie przekroczono limitu planowanych wydatków na wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 83, 92-94)

W 2025 r. nie wystąpiły przypadki wypłat wynagrodzeń ze środków będących w dyspozycji Sądu jako dysponenta III stopnia na rzecz pracowników/ urzędników zatrudnionych w jednostkach podległych/ sądach powszechnych (nie dotyczy oddelegowania).

(dowód: akta kontroli str. 559, 565-566)

W 2025 r. przeciwko Sądowi toczyło się 46 postępowań sądowych (w tym: cztery karne²⁹, dziewięć cywilnych, jedno administracyjne i 32 pracownicze), z których 10 było w toku, 35 zakończono w 2025 r., a jedno w lutym 2026 r. Wartość sporów ogółem wyniosła 558 999,57 tys. zł, z czego sporów pracowniczych – 888,9 tys. zł. Kwoty zasądzone w dwóch sprawach karnych i jednej cywilnej wynosiły łącznie 382,0 tys. zł. Odszkodowania/ zadośćuczynienia w ww. trzech sprawach wypłacone ze środków budżetowych Sądu w 2025 r. wynosiły wraz z odsetkami 264,8 tys. zł. Sąd Okręgowy w Szczecinie wypłacił 120,0 tys. zł³⁰. Skutki finansowe rozstrzygnięć spraw pracowniczych wyniosły łącznie 915,9 tys. zł, w tym: wyrównanie wynagrodzeń/ uposażeń – 673,6 tys. zł; odsetki – 242,2 tys. zł; koszty zastępstwa procesowego - 10,1 tys. zł.

Wydatki zostały zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym dysponenta budżetu sądów apelacji i planie Sądu.

(dowód: akta kontroli str. 83, 88, 101, 631-665, 685, 688-742, 1051-1052)

Ze środków budżetowych Sądu nienależnie wydatkowano kwotę 76,58 zł wskutek nieprawidłowego naliczenia odsetek ustawowych w sprawie dotyczącej zadośćuczynienia za doznaną krzywdę za niesłuszne tymczasowe aresztowanie³¹. Odsetki za okres od 8 maja do 31 maja 2025 r. (24 dni) oraz od 31 maja do 4 czerwca 2025 r. (5 dni) za jeden dzień (31 maja 2025 r.) naliczono dwukrotnie.

Dyrektor Sądu wyjaśniła: (...) doszło do podwójnego uwzględnienia dnia 31 maja 2025 r., mimo zastosowania zasady podwójnych oczu (...). (...) celem ujęcia odsetek do odpowiednich okresów sprawozdawczych (maj oraz czerwiec) rozdzielono naliczenie na dwa okresy: do końca maja - celem ujęcia w zobowiązaniach tego miesiąca w sprawozdaniu Rb-28 i pozostała część w miesiącu czerwcu. Ze względu na przypadające dni wolne od pracy w okresie od 31 maja 2025 r. do 1 czerwca 2026 r. (...) naliczając odsetki za czerwiec, jako dzień wymagalności wskazano ostatni dzień pracujący, tj. 30 maja 2025 r. (...).

W trakcie kontroli NIK, tj. 20 lutego 2026 r. do Sądu wpłynął zwrot nienależnie wypłaconych odsetek w wysokości 76,58 zł, a 25 marca 2026 r. została sporządzona korekta sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2025.

(dowód: akta kontroli str. 598, 614-615, 617, 620, 650-659, 911)

²⁹ O odszkodowanie i/lub zadośćuczynienie.

³⁰ Zgodnie z art. 3 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2025 r. poz. 911) Sąd który wydał orzeczenie w I instancji, jest właściwy również w postępowaniu dotyczącym wykonania tego orzeczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

³¹ Sygn. akt III Ko 162/24.

Czterema decyzjami Ministra Sprawiedliwości w sprawie blokowania planowanych wydatków³² w części 15/12 objęto środki w wysokości 11 648,2 tys. zł³³, w tym wydatki majątkowe - 5 114,5 tys. zł i wydatki bieżące - 6 533,7 tys. zł. Kwota:

- 6 487,4 tys. zł stanowiła głównie nadwyżkę środków: w zakresie uposażeń sędziów w stanie spoczynku w związku z mniejszą niż planowano liczbą sędziów przechodzących w stan spoczynku (środki na składki na ubezpieczenia społeczne); na usługi remontowe oraz koszty postępowania sądowego;
- 4 982,7 tys. zł stanowiła nadwyżkę środków: na wydatki majątkowe w związku z oszczędnościami przetargowymi lub unieważnieniem postępowań przetargowych na zakupy własne, w tym informatyczne i pozostałe; z powodu nierozpoczęcia planowanej budowy budynku Sądu³⁴;
- 131,7 tys. zł stanowiła nadwyżkę środków na zakupy środków transportu³⁵;
- 46,3 tys. zł stanowiła nadwyżkę środków z projektu "Cyfrowy Sąd" i wynikała z ponownej analizy kwalifikowalności wydatków, w wyniku której Sąd podjął decyzję o wystąpieniu o refundację w kwocie niższej niż planowano wcześniej.

(dowód: akta kontroli str. 568-586)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości objęto realizację wydatków Sądu w kwocie 9 452,7 tys. zł (tj. 9,8% ogółu wydatków zrealizowanych w 2025 r. i 19,0% wydatków pozapłacowych)³⁶. Doboru losowego próby wydatków³⁷ dokonano metodą monetarną MUS³⁸. Objęła ona 42 pozycje księgowe na łączną kwotę 7 021,6 tys. zł. Badaniem objęto także próbę wydatków dobranych w sposób celowy w wysokości 2 431,1 tys. zł, która objęła dwa dowody księgowe na łączną kwotę 483,1 tys. zł (wydatki majątkowe), dwa dowody księgowe na łączną kwotę 43,1 tys. zł (wydatki środków krajowych z przeznaczeniem na projekty realizowane w ramach programu Funduszy Europejskich) oraz osiem pozycji księgowych na kwotę 1 904,9 tys. zł (wydatki bieżące i majątkowe).

Badane wydatki zostały poniesione zgodnie z planem finansowym Sądu na pokrycie kosztów służących realizacji zadań i celów jednostki. Zostały one rzetelnie skalkulowane i dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki. Nie stwierdzono niecelowego wydatkowania środków publicznych ani przypadków nieterminowych płatności skutkujących

³² 1) decyzja z 16 grudnia 2025 r. na kwotę 6 487,44 tys. zł; 2) decyzja z 16 grudnia 2025 r. na kwotę 46,26 tys. zł; 3) decyzja z 17 grudnia 2025 r. na kwotę 4 982,75 tys. zł; 4) decyzja z 30 grudnia 2025 r. na kwotę 131,71 tys. zł.

³³ Z czego kwota: 2 000 tys. zł w rozdziale 75312; 9 643,72 tys. zł w rozdziale 75502; 4,44 tys. zł w rozdziale 85195.

³⁴ Nie rozpoczęto procedury przetargowej na roboty budowlane m.in. ze względu na przedłużający się czas uzgodnień z ENEA przebiegu i wykonania przez Operatora zasilania rezerwowego (i posadowienia tego przyłącza) oraz problemy związane z uszczegółowieniem Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót w poszczególnych branżach.

³⁵ Sąd Apelacyjny w Krakowie został wyznaczony jako centralny zamawiający na dostawę samochodów osobowych na rzecz sądów powszechnych. Wykonawca wystąpił z wnioskiem o wydłużenie terminu realizacji zamówienia do 28 lutego 2026 r. Wniosek nie został uwzględniony. Zobowiązanie stron wygasło w części dotyczącej dostawy pięciu pojazdów. Jeden pojazd został dostarczony i odebrany w terminie.

³⁶ Wydatki badane (populacja oceniania) stanowiły wydatki poniesione za okres 12 miesięcy przez Sąd w 2025 r. z wyłączeniem wydatków o niskim ryzyku wystąpienia nieprawidłowości, w tym wynagrodzeń osobowych wynikających ze stosunku pracy wraz z pochodnymi.

³⁷ Próbę wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2025 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące m.in.: wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, transakcji o niewielkiej wartości (poniżej jednego tys. zł), wydatków majątkowych.

³⁸ Monetarny Unit Sampling - z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

zapłaceniem odsetek, kar lub opłat oraz znacznego wyprzedzenia obligatoryjnego terminu płatności w szczególności mogących spowodować brak środków na spłatę zobowiązań (zobowiązania wymagalne nie występowały). Dokonywano kontroli funkcjonalnej, a dokumenty zakupu poddawane były kontroli merytorycznej.

(akta kontroli str. 141-143, 865-868)

Wewnętrzną politykę szkoleniową w Sądzie w 2025 r. regulowały:

- zarządzenie Prezesa i Dyrektora Sądu Nr A.021-133/2013 z 20 maja 2013 r. (zm. aneksem nr 1 z dniem 1 listopada 2017 r.) w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, które wprowadziło Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- zarządzenie Dyrektora Sądu z 14 lutego 2022 r. Nr A.021-10/22 w sprawie możliwości uczestniczenia pracowników Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w kursach językowych.

W przypadku grupy zawodowej asystenci sędziego, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie stażu asystenckiego³⁹, Prezes Sądu organizował staże asystenckie⁴⁰.

(dowód: akta kontroli str. 33-37, 511-553)

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Sądu, w Sądzie nie sporządzono planu szkoleń na rok 2025 dla wszystkich pracowników, a jedynie plan na staż asystencki. Pracownicy Sądu mieli dostęp do platformy szkoleniowej e-KSSIP oraz mogli uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

(dowód: akta kontroli str. 500-510)

Wydatki poniesione w 2025 r. na szkolenia wynosiły 576,0 tys. zł. W 54 szkoleniach wzięło udział łącznie 408 osób. Główne grupy tematyczne szkoleń to informatyka (19 szkoleń), finanse (11), organizacja i zarządzanie (10) oraz prawo (5). Poza obowiązkowymi szkoleniami z BHP oraz stażem urzędniczym i asystenckim, szkolenia miały charakter nieobowiązkowy. Większość z nich odbywała się stacjonarnie.

W wyniku analizy próby wydatków w wysokości 300,72 tys. zł (52,2% wszystkich wydatków na szkolenia) poniesionych na sześć szkoleń (w tym: trzy z grupy umiejętności osobiste; jedno – informatyka; jedno - prawo; jedno - języki obce), w których udział wzięło 79 osób, ustalono, że:

- realizacja i finansowanie szkoleń były prawidłowe; odpowiadały one celom statutowym Sądu;
- szkolenia miały związek z realizowanymi przez pracowników zadaniami;
- szkolenia zostały prawidłowo udokumentowane;
- wydatków dokonano do wysokości kwot ujętych w planie finansowym Sądu⁴¹ i prawidłowo ujęto je w ewidencji księgowej Sądu;
- przestrzegano obowiązujących uregulowań wewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 408-499)

Wydatki Sądu poniesione na wypłatę ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wyniosły łącznie 29,38 tys. zł. Ekwiwalenty wypłacono czterem pracownikom, z tego: w trzech przypadkach wobec rozwiązania umowy o pracę i braku możliwości wykorzystania zaległego oraz

³⁹ Dz.U. z 2021 r. poz. 687.

⁴⁰ Zarządzenie Prezesa Sądu z dnia 23 lipca 2024 r. Nr A.021.60.2024 w sprawie organizacji XI edycji stażu asystenckiego oraz z dnia 25 sierpnia 2025 r. Nr A.021.50.2025 w sprawie organizacji XII edycji stażu.

⁴¹ W poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej.

należnego proporcjonalnie za rok bieżący urlopu wypoczynkowego; w jednym - w związku z przejściem sędziego w stan spoczynku. Ekwiwalenty wypłacono w należytą wysokość i terminowo, klasyfikacja budżetowa wydatków była prawidłowa, wydatków dokonano do wysokości kwot ujętych w planie finansowym Sądu. Nie doszło do wypłaty ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, który uległ przedawnieniu.

(dowód: akta kontroli str. 89, 954-1010)

W ramach sprawowanego nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa w części 15/12, tj. nad realizacją planów finansowych przez dysponentów III stopnia, Sąd Apelacyjny jako dysponent budżetu sądów na obszarze apelacji przeprowadził w 2025 r. cztery kontrole problemowe w zakresie wykonania budżetu (dochody budżetowe, wydatki budżetowe), sprawozdawczości budżetowej, prawidłowości obiegu i weryfikacji dokumentów stanowiących podstawę wypłat środków z tytułu postępowań sądowych. Stwierdzone nieprawidłowości nie były istotne⁴².

(dowód: akta kontroli str. 1017-1018)

Plan zamówień publicznych na 2025 r. został sporządzony zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień⁴³. Publikacja planu na stronie Biuletynu Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej SA nastąpiła w terminie wskazanym w art. 23 ust. 1 ustawy PZP oraz w trybie określonym w Regulaminie udzielania zamówień publicznych w Sądzie Apelacyjnym w Szczecinie⁴⁴. Na ww. stronach opublikowano także aktualizacje⁴⁵ planu. Szacunkowa wartość zamówień w planie po zmianach wyniosła 12 502,34 tys. zł i dotyczyła realizacji ośmiu zadań.

(akta kontroli str. 313-341, 356-358, 944 pliki 143-146)

Roczne sprawozdanie o udzielonych w 2025 r. zamówieniach publicznych zostało złożone do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie wynikającym z art. 82 ust. 2 ustawy PZP. W sprawozdaniu wykazano udzielenie siedmiu zamówień w łącznej kwocie netto 13 306 tys. zł⁴⁶.

(akta kontroli str. 364-382, 391-407)

Badaniem⁴⁷ w zakresie prawidłowości udzielania przez Sąd zamówień publicznych objęto jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów ustawy PZP pn. Dostawa systemu informacji prawnej dla Sądu Apelacyjnego w Szczecinie⁴⁸, które zostało przeprowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji, tj. na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy

⁴² Dotyczyły m.in.: braku daty wpływu faktur do sądu i niewłaściwego opisywania faktur, nieterminowego rozliczania zaliczek sądowych do spraw cywilnych, nierozliczania zakończonych spraw cywilnych i nieuzgadniania tych spraw z ewidencją księgową, nieujmowania w ewidencji księgowej zobowiązań przed ich uregulowaniem, niepotwierdzania wykonania usługi na fakturach przed dokonaniem zapłaty, nieujmowania nierozliczonych zaliczek komorniczych w należnościach sądu na dzień bilansowy.

⁴³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2362.

⁴⁴ Zarządzenie nr A-021-1/21 Dyrektora Sądu z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Sądzie Apelacyjnym w Szczecinie. Dalej: Regulamin ZP.

⁴⁵ Odpowiednio: 20 czerwca 2025 r.; 17 lipca 2025 r. i 17 grudnia 2025 r.

⁴⁶ W tym pięć zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne: roboty budowlane - 422,6 tys. zł; dostawy - 315,0 tys. zł; usługi (trzy postępowania) - 945,1 tys. zł oraz dwa zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne: dostawy - 11 623,3 tys. zł. Przetarg na jedno postępowanie został unieważniony.

⁴⁷ Doboru próby dokonano w sposób celowy.

⁴⁸ Zamawiający udzielił zamówienia w częściach, z których każda stanowiła przedmiot odrębnego postępowania. Dwie umowy na usługę dostępu do systemu informacji prawnej dla Sądu zawarte zostały 31 lipca 2025 r. Wartość przedmiotu zamówienia wynosiła odpowiednio: 221 080,2 zł (część I) i 88 560 zł (część II). Umowy zawarte na okres 16 miesięcy z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie wykonania usługi nastąpi nie wcześniej niż od 1 września 2025 r.

PZP. Szacunkowa wartość zamówienia została określona na kwotę 251,7 tys. zł, co stanowiło równowartość 54,3 tys. euro. W wyniku badania stwierdzono, że postępowanie zaplanowano, przygotowano i przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy PZP i aktami wykonawczymi do tej ustawy, przepisami art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego⁴⁹ oraz Regulaminem ZP, a także prawidłowo zastosowano zasadę zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. Zamówienie zrealizowano zgodnie z warunkami zawartej umowy⁵⁰, a poniesione w 2025 r. wydatki (84,6 tys. zł) były celowe, gospodarne oraz służyły realizacji zadań Sądu.

(akta kontroli str. 384-390)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Sąd realizował w 2025 r. projekt pn. Cyfrowy Sąd (CySAD) ze środków programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027⁵¹ na co wydatkował 556,6 tys. zł. Celem weryfikacji prawidłowości wydatkowania środków w ramach próby wydatków bieżących z 6 lutego 2025 r. zbadano trzy dowody księgowe na łączną kwotę 311,3 tys. zł (tj. 44,6%), w tym z § 4307 (środki UE) w wysokości 248,1 tys. zł⁵². W wyniku badania stwierdzono, że wydatki te były niezbędne do realizacji projektu, dokonane zgodnie z planem, zgodnie z zasadą oszczędności, poniesione w okresie kwalifikowalności i należycie udokumentowane.

(akta kontroli str. 84, 102, 239-241, 248-270)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę.

Poddane szczegółowemu badaniu wydatki Sądu zostały dokonane w sposób legalny, gospodarny, celowy i rzetelny, tj. zgodnie z zawartymi umowami, we właściwych kwotach oraz w granicach kwot określonych w planie i z zachowaniem ustalonych terminów. Wydatki dokonywano na zakupy i usługi służące realizacji zadań Sądu.

⁴⁹ Dz. U. z 2025 r. poz. 514.

⁵⁰ Pod kątem przedmiotu zamówienia wynikającego z Opisu przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

⁵¹ Dalej: Rozwój Cyfrowy.

⁵² Badaniem objęto również wydatek z § 4309 (wkład własny) w wysokości 63,2 tys. zł.

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

2.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta budżetu sądów obszaru apelacji szczecińskiej i sprawozdań jednostkowych Sądu (dysponenta III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez Sąd na podstawie sprawozdań jednostkowych własnych i sądów z obszaru apelacji szczecińskiej. Sprawozdania sporządzono i przekazano w terminach wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵³. Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki (dysponenta trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Sądu. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz, z wyjątkiem sprawozdania Rb-27, przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

Ustalenia dotyczące nieprawidłowego ujęcia w sprawozdaniu Rb-27 należności, należności pozostałych do zapłaty i zaległości zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 201-208, 217-247, 271-291, 943-944 pliki 079-142)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2025 r. z 4 lutego 2026 r. w kolumnach: *Należności* (7) oraz *Saldo końcowe: należności pozostałe do zapłaty ogółem* (11) wykazano należność w kwocie 400 zł, której pierwotny termin płatności przypadał po 31 grudnia 2025 r. Było to niezgodne z § 5 ust. 2 pkt 2 załącznika 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi że w kolumnie *Należności* wykazuje się salda

⁵³ Dz. U. poz. 133 ze zm., dalej: zarządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy.

Należność została zaksięgowana 30 grudnia 2025 r. (§ 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów) na podstawie noty księgowej nr FK 12/25, w której określono termin płatności na 14 dni od dnia jej otrzymania. Kontrahent potwierdził odbiór noty 7 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 217-224)

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że (...) zgodnie z zapisami umowy, zgodnie z którymi nabywca ma prawo naliczyć i potrącić kary za opóźnienia w dostawie prasy bez konieczności wzywania do zapłaty, co oznacza, pierwotny termin wymagalności kary upłynął w roku 2025 (dostarczenie prasy 30.12.2025 r.). Z uwagi na wystawienie noty, w dokumencie księgowym wskazano datę wskazaną w notie jako dodatkowy czas przed podjęciem „działań egzekucyjnych”. (...) Sąd (...) skłania się do interpretacji, zgodnie z którą to nowa data z noty wskazuje na wymagalność i powyższe zostanie uwzględnione w korekcie do sprawozdania Rb-27 (...).

(akta kontroli str. 160-161, 162-176)

W trakcie kontroli NIK, tj. 25 marca 2026 r. sporządzono korektę sprawozdania Rb-27.

(akta kontroli str. 910)

2. W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2025 r. z 4 lutego 2026 r. w kolumnie *Saldo końcowe: należności pozostałe do zapłaty, w tym: zaległości netto* (12) nie wykazano należności przeterminowanej w kwocie 2 000 zł. Było to niezgodne z § 5 ust. 2 pkt 2 i 5 załącznika 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi że w kolumnie *Należności* wykazuje się salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów, a w odpowiednich kolumnach salda końcowego (11–13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa powyżej), w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone).

Należność została zaksięgowana 8 grudnia 2025 r. (§ 0950) na podstawie noty księgowej nr FK 9/25, w której określono termin płatności na 14 dni od dnia jej otrzymania. Kontrahent potwierdził odbiór noty 11 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 217-224)

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że należność nie została wykazana w wyniku omyłki.

(akta kontroli str. 160-161, 162-176)

W trakcie kontroli NIK, tj. 25 marca 2026 r. sporządzono korektę sprawozdania Rb-27.

(akta kontroli str. 910)

2.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Dokumentacja opisująca przyjęte przez Sąd zasady rachunkowości obowiązująca w 2025 r. została wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Sądu z 4 grudnia 2017 r., a jej ostatnia aktualizacja została dokonana zarządzeniem z 10 października 2025 r. i obowiązywała od 1 stycznia 2025 r.⁵⁴ Polityka rachunkowości zawierała określenie roku obrotowego i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego. Wskazany został sposób ustalania stawek amortyzacyjnych środków trwałych. Określono plan kont jednostki oraz sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych. Dokumentacja zawierała wskazanie oprogramowania finansowo-księgowego, a system ochrony danych w zbiorach ksiąg rachunkowych określono w decyzji Ministra Sprawiedliwości z 2 czerwca 2022 r. nr 1/22/DB wprowadzającej Politykę Bezpieczeństwa Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr⁵⁵.

(akta kontroli str. 145, 149-151, 743-864)

Wszystkim pracownikom Oddziału Finansowego Sądu określono zakresy czynności służbowych, w tym obowiązków i odpowiedzialności, a także nadano i aktualizowano uprawnienia użytkownika systemu finansowo-księgowego⁵⁶ z podaniem wykazu ról. System przydzielania uprawnień do korzystania z zasobów informatycznych rachunkowości był dostępny w ramach centralnej aplikacji systemu FK. Polityka zarządzania uprawnieniami została uregulowana w instrukcji składania i zatwierdzania wniosków o dostęp dla użytkowników z 10 września 2025 r.⁵⁷ W ramach systemu FK uprawnienia nadawał Dyrektor Sądu, a rejestr użytkowników tworzył się automatycznie po wygenerowaniu upoważnienia.

(akta kontroli str. 190-200, 209-216)

System FK funkcjonujący w Sądzie był systemem centralnym i za wykonywanie kopii bezpieczeństwa odpowiadał administrator systemu. W polityce rachunkowości dla każdego modułu systemu FK były zdefiniowane schematy automatycznych księgowarów. Ich opisy były jasne i czytelne dla użytkownika. Schematy nie uwzględniały przeliczania operacji walutowych.

Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych stanowiła załącznik do polityki rachunkowości Sądu⁵⁸. Za sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym odpowiadał kierownik komórki merytorycznej lub upoważniony przez niego pracownik, a pod względem formalno-rachunkowym – pracownik Oddziału Finansowego. Kontrolę wstępną prowadziła Główna księgowa Sądu, która wraz z Dyrektorem Sądu, również zatwierdzała dowody księgowe.

(akta kontroli str. 797-828, 874-876)

W 2025 r. w Sądzie nie zidentyfikowano ryzyk w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych. Prawdopodobieństwo ich wystąpienia oszacowano na niskim lub znikomym poziomie.

⁵⁴ Wcześniejsze zmiany miały miejsce w: 2021 r. (instrukcja obiegu dokumentów), 2021 r. (instrukcja gospodarki kasowej), 2020 r. (zasady prowadzenia polityki rachunkowości), 2018 r. (należności sądowe).

⁵⁵ Dalej: ZSRK lub system ZSRK.

⁵⁶ Dalej: systemu FK.

⁵⁷ Wcześniej: Zasady dotyczące nadawania uprawnień do systemów ZSRK (SAP) dla użytkowników końcowych z 19 grudnia 2022 r. zmienione 13 stycznia 2025 r. Instrukcją składania i zatwierdzania wniosków o dostęp dla użytkowników.

⁵⁸ Zmieniona Zarządzeniem Dyrektora Sądu nr A.021-37/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany załącznika nr 4 Instrukcji obiegu dokumentów księgowych do Zasad Prowadzenia Polityki Rachunkowości.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych nie było przedmiotem audytu wewnętrznego lub kontroli wewnętrznej (w Sądzie).

(akta kontroli str. 177-178, 179-183, 873)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych Sądu przeprowadzono na próbie 61 dowodów księgowych o łącznej wartości 9 728,4 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną. Metodą celową natomiast dokonano wyboru sald należności⁵⁹ (dwa salda, trzy dokumenty) i zobowiązań⁶⁰ (10 sald, 13 dokumentów), na których dokonywano zapisów w 2025 r., o łącznej wartości 101,9 tys. zł. Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

Stwierdzono dwa przypadki wystawienia not księgowych z tytułu kary umownej dotyczącej reklamacji po upływie dwóch i siedmiu miesięcy od dnia otrzymania informacji o konieczności ich wystawienia⁶¹.

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że opóźnienie nastąpiło z uwagi na trwający okres urlopowy i konieczność zastępowania nieobecnych pracowników oraz nieprzewidzianą długotrwałą nieobecność pracownika. (...) *W związku z tymi sytuacjami przeprowadzono rozmowę z pracownikiem oraz przedyskutowano w Oddziale Finansowym zmianę sposobu pracy w systemie EZD, tak aby w przyszłości uniknąć możliwości pojawienia się podobnych sytuacji.*

(akta kontroli str. 160-161, 162-176, 869-871, 888, 889-906, 907-909)

Wszystkie zbadane operacje gospodarcze udokumentowane dowodami księgowymi właściwie ujęto w księgach rachunkowych. W trakcie kontroli NIK nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań Sądu były prowadzone nieprawidłowo.

(akta kontroli str. 888, 889-906, 907-909)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta budżetu sądów na obszarze apelacji szczecińskiej (część 15/12) na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach Sądu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, jednak nie oddawały rzeczywistego stanu należności, w tym należności wymagalnych. Księgi rachunkowe były prowadzone prawidłowo.

⁵⁹ Tj. należności kontrahentów wobec Sądu.

⁶⁰ Tj. zobowiązań Sądu wobec kontrahentów.

⁶¹ Informacja z 7 lipca 2025 r. oraz z 2 października 2025 r. Noty zostały wystawione odpowiednio: 10 lutego 2026 r. oraz 8 grudnia 2025 r.

V. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag i wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Zachodniopomorskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Szczecin, dnia 14 kwietnia 2026 r.

Kontrolerzy

Starszy inspektor kontroli państwowej

Aleksandra Młynek

/podpisano elektronicznie/

Doradca ekonomiczny

Sylwia Krawczyk

/podpisano elektronicznie/

Doradca ekonomiczny

Bogusław Wójcik

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Zachodniopomorska Delegatura
w Szczecinie
p.o. Wicedyrektor
Anna Dejk-Chojnacka
/podpisano elektronicznie/

⁶² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.